

1
cent

GONIEC POLSKI

2
hal.

Wychodzi codziennie o godz. 11 przedpoł.

PRENUMERATA:

<p>WE LWOWIE: miesięcznie 50 h " z dostawą do domu 1 K numer pojedynczy . . 2 h</p>	<p>NA PROWINCYI: mies. z przes. poczt. . 1 K kwartalnie 3 K numer pojedynczy . . 4 h</p>
--	---

NR. TELEFONU: 982. Sprzedaż pojedynczych numerów Podwałe 7.

Zagranicą 2 franki miesięcznie z przesyłką pocztową.

Ceny ogłoszeń: 20 halercy za jednoszpaltowy wiersz pititem.

Redakcja i Administracja Lwów Podwałe 7

Drobne ogłoszenia po 4 h od wyrazu. Najmniejsze ogłoszenia 40 h.

CZAS ODNOWIĆ PRZEDPŁATĘ!

Co dzień niesie?

„Towarzysze“ zjechali się w Krakowie i poczęli radzić. Jeżeli jednak chciałoby się zawierzyć sprawozdawcom *Głosu*, to nie radzili oni prawie nic, tylko klaskali.

Głos bowiem podając mowy tych wszystkich czerwonych luminarzy, umieszcza po każdym kilku słowach wzmiankę: oklaski.

Świadczy to wprawdzie dobrze o sile ich rąk, ale z drugiej strony nasuwa podejrzenie, czy też oklaskami nie chcieli zagłuszyć głupstw, wypowiedzianych przez współtowarzyszy?

Raz wprawdzie „delegaci“ zapomnieli się i kiedy któryś z mowców wypowiedział słowa: „Towarzysze, już dawno powiedział Lassale — zerwały się zamiast oklasków okrzyki „hańba“, ale wkrótce uspokojono malkontentów objaśnieniem, że słowo „dawno“ nie świadczy jeszcze o zacofaniu, o starości, przeciwnie, w tym wypadku choć ten wspomniany Lassale żył dawno, to jednak jest całkiem nowożytnym.

Ale było to raz tylko.

Pozatem wyjątkowo „hańbowań“ nie było, jeden przymykał oczy na wady i słabości drugiego, zadowolony, że nie trzeba namyślać się, czy krzyżeć „hańba“, czy bić „oklaski“, lecz bić oklaski bez wyjątku i bez końca.

Pouchwalano szereg różnych rezolucyi, które zna się, aż do znudzenia z *Głosu*, *Naprzodu* i socjalistycznych zebrań tak, że przy ich uchwalaniu część delegatów zdrzemnęła się słodko.

Nie uchwalono tylko rezolucyi Grossa, aby żydki tworzyły osobną partję. Zbyt socjaliści żydków kochają, aby im się odłączyć pozwolili i choć żydzi dali im wyraźnego kopniaka, tłumacząc, że to żaden dla nich honor z taką hołotą się solidaryzować, jaką są towarzysze, to jednak towarzysze do kopania przyzwyczajeni i to znieśli, a żydków od siebie nie puścili.

Pozatem był jęk na zgromadzeniu i biadanie nad wsią polską, że jest bardzo zacofaną i wymaga nad sobą pracy. Za-

tem wezwano chętnych do udania się między lud. Ale nikt nie chciał iść pierwszy między ten lud, pomny na słowa *Przyjaciela Ludu*: „Bracia, jeśli się jaki socjalista pojawi u Was, to kołu węźcie i bijcie jak w cymbał „aż mu się odechce apostołstwa“.

Więc „towarzysze pleców swych ryzykować nie chcieli.

Oj, zdałby się taki głos *Przyjaciela Ludu* i w miastach, zdałby się bardzo.

Kiedy „towarzysom“ czas schodził

nad stwierdzaniem własnej niemocy i nad oklaskiwaniem samego siebie, obradowano równocześnie na zjeździe chrześcijańskich robotników.

Ale nie mówiono tam o nienawiści, o nożach, nie obryzgiwano wszystkich jadem, lecz starali się zbliżyć do siebie i wzajemnie zrozumieć.

I poznał zaraz każdy, gdzie obraduje bojówka, a gdzie poważne i świadome swych szczytnych zasad grono.

To też powoli przerzadzały się szere-

Największe dyamenty.

Wzywamy publicznie

krawca Jabłońskiego,
by podał adres swej Pracowni
Garderoba.

Odpowiedź: Zawiadamiam uprzejmie, że Pracownia krawiecka, warsztat reperacyjny i czyszczenia odzieży z plam, przeniosłem na ul. Sobieskiego l. 12 II. piętro, gdzie nadal, wszelkie roboty krawieckie, starannie, tanio i w najkrótszym czasie wykonują W. JABŁOŃSKI. — Robota modnego ubrania marynarkowego od 10 zł. fason z dodatkami, chemiczne czyszczenie i prasowanie garnituru 1 zł. i t. p. — Ceny możliwie niskie.

gi towarzyszy na zebraniach, a natomiast rosło w liczbę zebranie chrześcijańskich robotników.

Widząc więc ten paraliżujący działalność socjalików zjazd robotników katolickich, musimy sobie jednego najgoręcej życzyć, a mianowicie, aby przy każdej akcji socjalistycznej była równocześnie prowadzona katolicko-polska, a przytem od czasu do czasu pamiętała o słowach *Przyjaciela Ludu*.

Wtedy nadszedłby wreszcie ten dzień upragniony, kiedyby socjaliści tak na miasta narzekali, jak na wsie.

Oby ten czas nadszedł jak najprędzej.

Sami się wywłaszczamy.

Frymarka ziemią przybiera u nas coraz wstrętniejsze rozmiary, wytwarza niezdrową, ślepa gorączkę pieniężną, która ogarnia słabe umysły gospodarzy i wciąga w szacherki niecnego handlu coraz więcej ludzi jako pośredników, maskujących zamiary.

Ta wstrętna frymarka ziemią rzuciła istny postrach na społeczeństwo, wobec którego jest rzeczą zrozumiałą, że w prasie naszej odzywają się czemraz energiczniejsze alarmy. Projektowano nawet swego czasu wydanie czarnej księgi, w której miałyby znaleźć miejsce nazwiska kurczycieli ojczyzny, ale projekt ten nie znalazł należytego poparcia i może słusznie. Bo czy można spodziewać się po opublikowaniu kilkudziesięciu hańbą okrytych nazwisk rzeczywistych skutków? — Ten wyrzutek społeczeństwa, którego nie pali wstydem pogardą własnego narodu, w którym nie obudził sumienia prześladowania polskiego żywiołu, który nie cierpi na wiadomość, że nowy kawał ziemi polskiej drogą wywłaszczenia ma przejść na zawsze w ręce jego katów, który nie zapłacze nad krzywdą polską — nie jest godnym zachodu.

Czarną księgę miejmy wszyscy w sercu i bolemy nad tem, że mamy jeszcze pośród nas zaprzańców i sprzedawczyków. Dostyć już wstydu — nie potrzeba handlu publikować i obwieszczać światu.

Miejmy w sercu czarną księgę i niech znajdą w niej pomieszczenie nie tylko sprzedawczyki. Ci wszyscy, którzy dziś jeszcze omijają sklepy polskie, którzy w złej pojętej oszczędności kupują lub sprowadzają do kraju pruską tandetę, czy oni lepsi od sprzedawczyków. Albo ci, którzy setki tysięcy oddają w depozyt obcym instytucjom bankowym, a nawet bankom niemieckim i pasą polskimi pieniędzmi hakatystów. — Potrzeba nam kapitałów na wytworzenie własnego przemysłu i handlu, potrzeba grosza na podniesienie rolnictwa i oddłużenia ziemi, tysiące potrzeb, a mimo to większość kapitalistów polskich zamiast lokować kapitały swoje w krajowych polskich instytucjach bankowych, omija je jakby z rozmysłu. Jakże wielką potęgę tracimy w ten sposób i oddajemy ją na obce usługi.

Tak, sami się wywłaszczamy. Od tych strat nie uratuje nas sto czarnych ksiąg — tylko poczucie, że tu potrzeba złączenia wszystkich sił tkwiących w jednostkach, potrzeba samoobrony bez oglądania się o pomoc skądinąd.

O. P.

U nas i na świecie.

Nowy terroryzm socjalistyczny.

W Krakowie odbył się w piątek wieczorem ogólny wiec młodzieży akademickiej w sprawie ostatnich zajść na uniwersytetach austriackich. Wiec miał przebieg bardzo burzliwy, a przeciągnął się do godz. pół do 1 w nocy.

Najpierw wynikł spór o wybór prezydium. Młodzież socjalistyczna i idąca z nią łącznie młodzież „postępowa“ chciała

mieć prezydium wybrane ze swego łona i w tym celu hałasowaniem nie dopuszczała do głosu przedstawicieli młodzieży narodowej. Wreszcie ta ostatnia ustąpiła i przewodniczącym wybrano akademika, socyala.

Nastąpiła gorąca dyskusja, w której akademicy, hołdujący czerwonej płachcie, przemawiając za strejkami, argumenty czerpali z *Neue Freie Presse*, jak wiadomo, wrogiej polskości i chrześcijaństwu. Przeciwni strejkowi przemawiali przedstawiciele młodzieży narodowej, uzasadniając rzeczowo brak powodów do strejku.

Postawiono dwie rezolucje, jedną za drugą przeciw strejkowi. Przed przystąpieniem do głosowania nad owymi rezolucjami, przyjęto rezolucję, że uchwała wiecu ma obowiązywać wszystkich. W następnym głosowaniu rezolucja oświadczająca się przeciw strejkowi przechodzi 417 głosami przeciw 393. Zdawałoby się, że sprawa jest już załatwioną, tem bardziej, iż poprzednio postanowiono, że uchwała ma zobowiązywać wszystkich.

Ale młodzież socjalistyczna, idąc za przykładem swych nauczycieli socjalistycznych, uznaje uchwały tylko wtedy za obowiązujące, jeżeli po myśli wypadną. Socjalistyczne prezydium wiecu uznało, że obrad wiecowych jeszcze nie ukończono. Zbrali się więc socjaliści w sobotę na uniwersytecie i uchwalili strejk bez opozycji, bo młodzież polska w wiecu tym udziału nie wzięła. Uchwalili nadto wiecować na uniwersytecie rano i popołudniu, aby w ten sposób uniemożliwić wykłady i spowodować zamknięcie uniwersytetu.

Postanowili nadto, że strejk ma objąć również krakowską akademię handlową i akademię sztuk pięknych i wysłać telegram do Lwowa z wezwaniem tutejszej młodzieży uniwersyteckiej do strejku. Zaraz po wiecu wysłali deputację do rektora uniwersytetu, ks. Gabryela, z żądaniem natychmiastowego zawieszenia wykładów. Ks. rektor w odpowiedzi wezwał do spokoju i ścisłego przestrzegania ustaw uni-

9)

W ODMĘTACH REWOLUCYI

Powieść z dziejów współczesnej Rosyi.

(Ciąg dalszy).

VIII.

Złotówka.

Przesłuchanie personalu służbowego trwało krótko.

Grzegorz Sumow, którego przesłuchano pierwszego, wyznał wszystko, a więc i to, że zginął mu klucz od wagonu sypialnego, przyczem zaznaczył, że stało się to prawdopodobnie wówczas, gdy pomagał umieścić chorego kupca w przedziale pierwszej klasy.

Przesłuchanie reszty personalu nie dostarczyło żadnych szczegółów, mogących sprawę morderstwa rozjaśnić. Mimo to oberpolicmajster był z siebie zadowolony. Rzadko zawodzący go węch policyanta od razu zwrócił podejrzenie jego we właściwą stronę, a to, co usłyszał od Sumowa, zdawało się tylko te jego podejrzenia potwierdzać. Z gorączkową też niecierpliwością oczekiwał raportu, mającego poinformować go o osobie tego dziwnego kupca Włodzimierza Lubassowa, który w Petropawłowsku już-już miał się na drugi świat przenieść, a w drodze nagle wyzdrowiał, tak, że w Kurganie mógł zjeść śniadanie, które byłoby wystarczyło i dla dwóch ludzi, dobrym opatrzonych apetytem.

Pewności, że właśnie ten Lubassów pozostaje w związku z porwaniem, czy

zamordowaniem generała, oberpolicmajster oczywiście nie miał. Ale podejrzenie, że tylko on jest sprawcą lub współnikiem w tej aferze tajemniczej, tak silnie od pierwszej zaraz chwili zagnieździło się w umyśle Melcewa, że ani nie wątpił w jego prawdziwość. Z góry też odrzucił, jako nonsens, wszelką myśl o tem, jakoby czynu dokonać mogła Marya Wassiljewna Koralin. W oczach jego przypuszczenie tego rodzaju było wprost śmiesznem.

Intrygowiała go jednak ta kobieta, intrygowiała tem bardziej, że nazwisko jej nie było mu obcem, że je gdzieś już słyszał. To też postanowił jak najrychlej ją zobaczyć, aby niepewność swoją co do niej uspokoić. Po skończonem więc przesłuchaniu personalu pociągu, kazał wprowadzić Maryę Wassiljewnę Koralin.

Gdy wezwana weszła do gabinetu, oberpolicmajster siedział przy biurku, tyłem do drzwi obrócony. Mimo to widział ją doskonale, a to zapomocą ustawionego na biurku, a nadzwyczaj dowcipnie pomyślanego aparatu zwierciadełkowego, który pozwalał mu widzieć każdego wchodzącego do gabinetu, bez potrzeby odwracania głowy. I teraz więc, zajęty pozornie czytaniem aktów, oberpolicmajster z uwagą obserwował Maryę Koralin, która wszedłszy do gabinetu zatrzymała się przy drzwiach i czekała. Gdy tylko ją ujrzał, mimowolnie drgnął. Tak, nie było wątpliwości; on znał tę kobietę. Nazwisko jej, wymienione przez radcę Rybanka, zbudziło w nim pewne przypuszczenia; teraz, na jej widok, przypuszczenia zmieniły się w pewność.

Przypatrzwszy się dokładnie Maryi Koralin, oberpolicmajster odwrócił głowę i rzekł:

— Niech pani się zbliży. Proszę — jeszcze bliżej. Pani jesteś — — —

— Jestem przyzwyczajoną, ekscelencyo, że proszą mnie siadać, gdy rozmowa ma być trochę dłuższą.

Oczy oberpolicmajstra błysnęły złowrogo. Podniósł się z fotelu i przystąpiwszy krok naprzód, rzekł głosem syczącym:

— W takim razie źle panią przyzwyczajono. Tutaj, wobec mnie, nie ma pani prawa żądać takich względów. Należałoby się one pani, gdybyś była istotnie hrabiną Koralin, a nie nieprawą córką aktorki Koralewy... Ah, widzę, że panią to silnie wzrusza. Niechże więc pani siada, bo gotowa pani upaść.

Istotnie, Marya Koralin pod wpływem słów oberpolicmajstra zachwiała się, zbłądła i z wyrazem przerażenia spojrzała na Melcewa. Następnie upadła całym ciężarem na stojące obok krzesło, a z ust jej wyrwały się urywane wyrazy:

— Boże!... pan wie zatem!...

— Mniej więcej wszystko, moja mała, bo jestem zresztą na to szefem policyi w Moskwie. Ale może pani życzy sobie dowiedzieć się jeszcze czegoś więcej o sobie? Nie? To może o swoim bracie, z którym spotkała się pani w Soeul, dokąd przybył tajemnie, spryknąwszy sobie pobyt na Sachalinie w charakterze jednego z przymusowych mieszkańców tamtejszych? Oh, to wielki łotr — ten pani braciszek! I wie pani co? Jestem prawie pewny, że Timofej Koralew, brat pani jest identycznym z owym hrabią Koralin, który z całą galanterią odstąpił panią generałowi Weslogorskiemu.

(Ciąg dalszy nastąpi).

wersyteckich i zażądał złożenia legitymacyi deputacyi i prezydium wiecu.

Mogli socyaliki ostatecznie zaprzestać uczęszczania na wykłady, ale im to nie wystarczy, oni pragną terrorem narzucić swą wolę większości.

Młodzież narodowa wysłała deputacyę do rektora, która oświadczyła, że w myśl uchwały zapadłej na wiecu piątkowym, młodzież sprzeciwia się strejkowi.

W sobotę pomimo zaniepokojenia wykłady odbyły się, jak zwyczajnie.

Podatek wódczany i sytuacja parlamentarna.

Wedle komunikatu urzędowego z projektowanego podwyższenia podatku od wódki, galicyjski fundusz krajowy otrzymywałby rocznie kwotę 13,341.000 k. Otóż *Gazeta narodowa* na podstawie informacji, otrzymanych z Wiednia, zaprzecza temu stanowczo, twierdząc, że podwyżka dochodu dla Galicyi wynosić będzie około siedmiu milionów koron. Wyżej wymieniony organ zaprzecza również, jakoby minister skarbu deputacyi interesentów galicyjskich, która była u niego w sprawie podatku wódczanego, obiecał uwzględnić jej życzenia w głównych punktach. Minister upiera się przy wysokiej stopie podatku, przy przydzieleniu 40 procent dochodów państwu i przy niżeniu bonifikacyi

Jak się z przebiegu dyskusyi budżetowej okazuje, sprawa rozpatrzenia projektu podwyższenia podatku wódczanego nie będzie na obecnej sesyi parlamentarnej rozpatrywana. Dyskusya budżetowa potrwa najprawdopodobniej do końca bm., a z początkiem lipca rozpoczyna się ferye parlamentarne. Izba załatwi więc tylko budżet, a inne przedłożenia przyjdą na porządek dzienny sesyi jesiennej.

Niespodziewany krok trzeciej Dumi.

Po rozwiązaniu pierwszej i drugiej Dumi, rząd rosyjski obkroił prawo wyborcze i przy pomocy tego prawa, oraz przez odpowiedni nacisk przy przeprowadzeniu wyborów powołał do życia trzecią Dumę, odpowiadającą składem swoim jego życzeniom. Istotnie większość obecnej Dumi stanowią posłowie należący, albo do stronnictw w wymaganiach swych bardzo umiarkowanych, jak „październikowcy“, albo do stronnictw reakcyjnych, jak „skrajna prawica“, która raczej jest zwolenniczką monarchizmu, aniżeli konstytucyjnego ustroju państwa.

I w tej to Dumie wystąpiono niedawno z ostrą krytyką ministerstwa marynarki i odrzucono rządowy projekt kredytu na budowę pancerników. Było to niespodzianką i mówiono o możliwości rozwiązania Dumi.

Rząd jednak pogodził się z wolą Dumy. Ale Duma poszła dalej. Na środowym jej posiedzeniu, przywódca „październikowców“ Guczkow, odważył się na krok, wobec stosunków rosyjskich, tak śmiały, na jaki nieodważyłby się być może żaden z posłów poprzednich Dum. Przy rozprawach nad etatem ministerstwa wojny wygłosił on wielką mowę, w której z druzgocą krytyką uderzył na najwyższych naczelników armii, wymieniając ich nazwiska. Ówymi najwyższymi naczelnikami armii rosyjskiej są wielcy książęta, najbliżsi członkowie rodziny carskiej. Ich to wezwał

Guczkow do usunięcia się, bo pozostawaniem na swych stanowiskach wprowadzają do armii dezorganizacyę, graniczącą z anarchią.

Mowa Guczkowa wywarła silne wrażenie. Przypuszczają, że jeżeli ważył się on na jej wypowiedzenie, to tylko na skutek upoważnienia ze sfer stojących ponad rządem. Najbliższa przyszłość okaże, czy Guczkow szedł za własnym popędem, czy też działał w myśl tajnie udzielonych mu wskazówek.

List reportera.

Szanowna Redakcyo!

Miałem, swego czasu, tak przed 15 laty, w gimnazjum profesora, człowieka na wskrós zacnego, poczciwego, który za młodzieżą — jak to mówią — „przepadał“. Mimo już dość zaawansowanego wieku umiał i potrafił z młodzieżą współczuć i odgadywał doskonale niemal każde drgnienie chłopięcej naszej myśli i chłopięcego serca. Nieubłagany pod względem dwójek i trójek, jeśli który nie „wydał“ zadanej lekcyi — był pozatem idealnym, mało powiedzieć, przyjacielem, ale należałoby raczej rzec, był naszym towarzyszem, starszym bratem, słowem kochał nas całym sercem i całą siłą szlachetnej swej duszy; kochał nas pomimo, żeśmy mu nieraz — ot, jak zwykle młode chłopaki — psie wyprawiali figle. On miał na to wyrozumienie, ale też i umiał sobie poradzić.

Miał też swoje figle, którymi nas chłopców czasami aż przerażał. Ponieważ mi się to właśnie w tej chwili nadaje, chcę wspomnieć o jego następującym „kawałku“.

Wychodzi na katedrę i rzuciwszy swój jasny, poczciwy wzrok po klasie, zmustrzawszy wszystkich, i nie dostrzegłszy nic takiego, coby zacne serce jego nauczycielskie urazić mogło, widząc przed sobą wesole i uśmiechnięte swobodnie twarze, pokiwiał głową, także z lekka uśmiechając się i wy dobył z kieszonki bocznej surduta — katalog.

Katalog — straszna rzecz!

Cała klasa w nerwomem oczekiwaniu drży — każdy spodziewa się, że jego właśnie profesor „wyrwie“. Zapano wuje w całej klasie niby osłupienie, i wpatrzanie się w oblicze groźnego, a jednak bardzo kochanego profesora.

A profesor otwiera katalog i powiada tak:

— A więc dzisiaj będziemy pytali kogoś z tych panów kawalerów, którzy zaczynają się na C.

Cała klasa odetchnęła. Wszyscy, którzy nie mieli fatalnego C na początku swego rodzowego nazwiska, z trupio-bładych stali się od razu różowi i purpurowi, jak na młodzieńców z tej właśnie klasy przystało.

Tymczasem profesor „gmyrał“ w swoim katalogu, niby to szukając kogoś na C — poczem rzekł z najzimniejszą krwią:

— Aha! Już jest! Właśnie. Panie Zabczyński! Proszę do tablicy.

Takie to figlarne niespodzianki płatali ongi figlarnym studentom profesorowie. I to była doskonała metoda. Wszyscy uczyli się i żaden nie przyszedł do klasy „nieprzygotowany“, bo już wiedzieli, że profesor, niby to szukając pod A, „wyrwie“ którego na M.

Wspomnienia te nasunęły mi się dzisiaj z tej okazji, że właśnie gimnazyja nasze obchodzą teraz koniec kursów i przebywają gorączkę egzaminacyjną, która oby u wszystkich miała przebieg łagodny i zakończyła się chlubną rekonwalescencyą i miłemi wakacyami.

Zyczy im tego wszystkim serdecznie
Wasz reporter.

„Umierający hakatyzm“.

Mitteldeutsche Volkszeitung zamieszcza artykuł zatytułowany „Der sterbende Hakatismus“, w którym zaznacza, że na kresach wschodnich nastąpił, wskutek zgody centrum z Polakami zwrot znamieny. Hakatyzm wyczerpał swoje siły w celu przeprowadzenia prawa wyłączenia i ustawy o stowarzyszeniach i dzisiaj za ledwie już dyszy. Ciężka zbyt napięta pęknać musi, a pęknie dzięki nowej organizacji centrowej.

Hakatyzm szkodzi Niemczyźnie, szkodzi przemysłowi i handlowi Niemiec. Walka, którą wypowiedział społeczeństwu polskiemu, ustać musi. Musi nastąpić zwrot. Wobec porozumienia się centrum z Polakami, hakatyzm uledeć musi. Skoro tylko Polacy i Niemcy katolicycy wspólnie pracować będą, obecna polityka antypolska nie da się utrzymać. „Jako katolicy, jako niemieccy obywatele, jako centrowcy, witamy tę zgodę, która przyniesie wielkie korzyści Kościołowi i państwu — kończy swój artykuł *Mitteldeutsche Volkszeitung*. Głos przeciwników dowodzą tego. Do tej pory hakatyzm wrzaskiem swoim wielu katolikom Niemcom odbierał odwagę, ale to zniknie wkrótce. Nowe życie już się ukazuje i już wiąże się różga, która hakatyzm z kresów wschodnich wypędzi“.

Słowiańska liga katolickich studentów.

Z Wiednia piszą: Ciągłe napaści na religię katolicką i teroryzowanie katolickich akademików przez tzw. „wolnomyślnych“ spowodowały złączenie się wszystkich katolickich słowiańskich studentów w jedną organizacyę. Zjazd delegatów polskich, czeskich, chorwackich i słoweńskich akademików odbył się 6, 7 i 8 czerwca w Pradze. Zjazd uchwalił zawiązanie słowiańskiej ligi katolickich akademików, ustanowił statut i wybrał komitet przygotowawczy. Liga ma za zadanie: rozszerzać słowiańską i katolicką ideę między akademikami słowiańskimi, zastępowanie wspólnych interesów i ułatwianie wzajemnej pomocy i poznania się. Zarząd ligi ma siedzibę we Wiedniu i urzęduje we wszystkich słowiańskich językach, uznanych w mo-

PRACOWNIA RZEZBIARSKA I POZLOTNICZA

Stefana Kucharskiego

we Lwowie, ul. Łyczakowska 7.

poleca: artystycznie wykonane ramy, meble stylowe, odnawianie antyków. — Roboty kościelne w każdym stylu. — Specyalność: RAMY a la polskie słuckie pasy (imitacya znakomita), jakoteż fabryczne ramy na metry począwszy od 60 h. za metr bieżący. — Plany i kosztorysy na żądanie. — Ceny nader przystępne. — Szkoła warszawska.

Baczność! Nie przeczyć!

Kapitału nie potrzeba. ||

1000 guldenów nie można dziennie zarobić, — ale 35 jest każdy wstanie bez wyjątku. —

Bliższych wiadomości udziela W. Zakroczyń. Lwów, Żółkiewska 5.

narchii. W pojedynczych miastach mają być związane katolickie związki miejscowe (dla Polaków Lwów, Kraków, Wiedeń). Do Ligi wstąpiły następujące związki: czeski Spolek czesk. akademików w Bernie i czeska Liga akademicka, słoweńskie: Danice, Zarja, chorwackie Domagoj Hrwalka. Liga będzie wydawać swój organ we wszystkich słowiańskich językach monarchii.

Zjazd uchwalił dalej protest przeciw strajkowi uniwersyteckiemu i teroryzowaniu katolickich słuchaczy na akademiach i wysłał hołdownicze telegramy do ks. arcybiskupa Bilczewskiego, księcia biskupa Puzyny, ks. arcyb. Teodorowicza, prymasa praskiego, arcybiskupa ołomuńskiego, goryckiego i w Sarajewie, biskupa Jeglicza w Lublanie, bisk. istrijskiego, dalej do dr. Krcka i kanonika Adamskiego w Lutomerzu. Pozdrowienia nadeszły dotychczas od księcia arcybiskupa ołomuńskiego Bauera i związku czeskich akademików w Bernie.

Wyjaśnień w sprawie Ligi udziela p. T. Busz Sabatowski, Wien II, Neustiftgasse. Członek komitetu przygotowawczego.

Konkurs na posadę reportera.

Celem obsadzenia wakującej posady jednego reportera, rozpisuje się niniejszym konkurs na następujących warunkach:

1) Petenci mają przedłożyć metrykę chrztu udowadniającą, że skończyli lat 18, a nie przekroczyli 30;

2) że umieją czytać, pisać i cośkolwiek rachować;

3) że są wdowcami (ażeby mogli opisywać dzieje stanu kawalerskiego, żonatego i wdowczego);

4) że mają dobre nogi, przyczem jedna musi być złamaną (dla opisywania bólów etc. przy podobnych wypadkach);

5) mieć jedno oko szklane, a jedno podbite;

6) udowodnić, że czynili już zamachy samobójcze, przy pomocy trucizny, noża, rewolweru, skokiem z pociągu, rzucaniem się z balonu, pod tramwaj i samochód, z powodu zawodów miłosnych, bankructwa, listów gończych, braku posady, głodu i *delirium tremens*;

7) że uczestniczyli w kradzieżach kieszonkowych, strychowych, pokojowych, włamaniach zwykłych i sztucznych, w zabójstwach i skrytobójczych morderstwach, przyczem należy wymienić przy których czynnościach zostali schwytani i jaką karę odbyli (karani ciężkim więzieniem mają pierwszeństwo);

8) że są trzeźwi, a przytem zdolni do brania udziału w bankietach;

9) że uczestniczyli w bitkach, przyczem bili i byli bici;

10) że mają sztuczne zęby, aby mogli prawdziwie oddać ból dławienia się nimi;

11) że są łysi i noszą perukę;

12) że znają wszystkich ministrów i wybitne osobistości, zaś z lokajami tychże pili „bruderschaft“.

13) że mają kochanki ze sfer niskich średnich i wysokich;

14) że mają długi i osobisty majątek;

15) że byli dyurnistami, zamiataczami ulic, policyantami, dozorcami, kolejowcami, kelnerami;

16) że służyli w ftoplastykonach, kinematografach, gramofonach, menażeryach, Buffalo-Billach, halach aukcyjnych i seismografach;

17) że byli handełesami lub też są z nimi spokrewnieni;

18) że stawali do asenterunku, byli wzięci do wojska, uciekli, zostali złapani, rozstrzelani, odratowani, ułaskawieni i przydzieleni do inwalidów;

19) że przechodzili kur, ospę, tyfus, skręt kiszek, szkarlatynę, zapalenie płuc, mózgu i ślepej kiszki;

20) że spadając z drugiego piętra zaczęli się o hak i zostali uratowani;

21) że połykali już szkło, gwoździe, połamane laski, żywe węże, roztopione żelazo i inne, z powodów cenzuralnych, niewymienione przedmioty, jakimi ukraińce swoim przeciwnikom politycznym usta zatykają;

22) że mówią kilkoma językami i są wszechstronnie mocnymi w „pysku“;

23) że są członkami Tow. ratunkowych, straży pożarnych i ochotniczych, klubów samobójczych, festynowych, wzajemnej adoracji i wszystkich instytucji kredytowych.

24) że mają teściową.

Do wywymienionej posady jest przywiązana płaca stała, zmieniająca się z dnia na dzień, z której opłacać należy podatek osobisto-dochodowy, o ile „takowy“ wymierzonym zostanie, nadto: wolne mieszkanie (za opłatą czynszu), wolna jazda tramwajem po uiszczeniu przepisanej opłaty, wolny wstęp do restauracji, publicznych ogrodów, mundówek, jegermanówek itp. zakładów filantropijnych, o ile szczegółowe odnośne przepisy inaczej nie orzekają.

Posada ta będzie nadaną na razie prowizorycznie, po roku zaś może nastąpić stabilizacja przy odpowiednim umniejszeniu zarobkowania.

Pożądaną jest fotografia i świadectwo szczepienia ospy, oraz dwudziestokoronowy zadatek.

Plaga egipska.

Gdyby Pan Bóg bawił się w wynalazki, byłby zesłał Egipcyanom jeszcze jedną plagę w postaci kilkunastu katarynek. Co ci artyści z Bożej i pana prezydenta łaski wyrabiają, to nawet w najstarszych i najprawdziwszych papyrusach nie „stoi“ zapisane. Zaledwie człowiek rano wstanie, dudli mu na przywitanie marsz powitalny, ściga go przez wszystkie ulicy, odprowadza do biura, urzęduje z nim razem, towarzyszy przy obiedzie, czarnej kawie, drzemce poobiednej, spacerze, kolacyi aż do późnego wieczoru. Wszędzie słyzy tylko skowyt i warczenie katarynek, wszędzie go one przesładują, wszędzie się nad nim znęcają, nie dając chwili spokoju.

Jeszcze jak gra jedna kataryna to pół biedy, ale niechno się zejdzie dwóch takich artystów, to doprawdy niczem wszystkie plagi egipskie wobec tej jednej. Powstaje wtenczas taka (nie powiem „kakofonia“, bo niejestem recenzentem teatralnym) targańska głośów, taki harmider, gwar, rozgardyasz, skowyt, jęk, płacz, zgrzytanie zębów i pordezwiątych korb, że człowiek patrzy z zazdrością w stronę Kulparkowa, gdzie przynajmniej katarynkom grać nie wolno. Ponieważ artyści ci są zwykle ociepniali, na wszelkie perswazyje pozostają nieczuli twierdząc, że drugiej katarynki nie „widzą“. Wczoraj byłem świadkiem podobnego pojedynku katarynek, który skończył się tem, że koń, na którym drzemał policyant, zemdłał, tramwaj spłoszył się i z zatkanymi uszama pędził, jakby mu kto szpilkę w siedzenie wetknął, zaś dwie

kłójące się właśnie niewiasty zaniemówiły! Tę i tym podobne skutki wywierają koncerty katarynek, przed którymi nawet ucieczka do ciemnego pokoju na nic się nie zda, targając i tak już nadwreżone nerwy mieszkańców Lwowa — na ostatnie strzępy. A możeby Zacherlin pomógł?

Poszuje się osoby do przepisywania.

Wiadomość: Administracja „Gońca Polskiego, Podwale 7, między godz. 1 a 2.

KRONIKA.

Kalendarzyk:

Dzisiaj rzym. kat. Wita i Modesta, gr. kat. Pon. Szosz.

Jutro rzym. kat. Franciszka, gr. kat. Łukytyana m.

Repertuar teatru miejskiego (pod dyrekcją Ludwika Heilera):

W poniedziałek (nowość) po raz I-szy „Żona dwóch mężów“, angielska krotkoczwila w 4 aktach.

We wtorek (nowość) po raz II-gi „Żona dwóch mężów“.

Od wydawnictwa. Z przyczyn od nas niezależnych musieliśmy przerwać druk rozpoczętej powieści: „W odętach rewolucji“. Przepraszając za tę przerwę, donosimy, że obecnie ukazywać się ona będzie w naszym odcinku stałe, aż do jej ukończenia.

Przeniesienia i mianowania. Namieśnik przeniósł: sekretarza namiestnictwa, Jak. Kulczyckiego z Rudek do Tłumacza, komisarzy powiatowych: J. Daukszę z Liska do Sambora i Tad. Kępińskiego z Tłumacza do Lwowa; koncypistów namiestnictwa: dr. Fil. Grossa z Tłumacza do Stanisławowa i St. Brzezińskiego z Jarosławia do Liska; tudzież praktykanta konceptowego namiestnictwa Lud. Smalawskiego z Kamionki strum. do Rudek.

Wydział krajowy zamianował sekundaryszem I. kl. kraj. szpitala powszechnego we Lwowie dra Wł. Wyhowskiego.

Odznaczenie. Cesarz nadał nauczycielce w austro-węg. szkole w Konstantynopolu, Maryi Palkowskiej, złoty krzyż zasługi z koroną.

Słuchacze Uniw. Jagiel. w sprawie Wahrmanda. Dnia 12 uchwaliło zgromadzenie polskiej młodzieży akademickiej w Krakowie w col. Nowodworskiego następującą rezolucję w sprawie Wahrmanda:

„Młodzież polska uniwersytetu Jagiellońskiego, zebrana na wiecu w dniu 12 czerwca br. oświadcza, że stoi niezachwianie na gruncie wolności nauki i że ma dość sił i środków, aby z całą energią wystąpić przeciwko wszelkim zamachom na wolność nauczania, pochodzącym zarówno z zewnątrz społeczeństwa, z wrogiemu nam rządowi, jak i z zewnątrz od jakichkolwiek stronnictw politycznych.

Zważywszy jednak: 1. że sprawa prof. Wahrmanda jest wewnętrzną sprawą kulturalną społeczeństwa niemieckiego; 2. że byłoby karygodne, gdyby w tej walce stronnictw obcych młodzież polska dała

O połowę taniej, niż wszędzie! Pracownia mechaniczna, Lwów, ul. Sykstuska 29, wykonuje wszelkie roboty mechaniczne pod gwarancją i o połowę taniej, niż wszędzie, a mianowicie: naprawia rowery, maszyny do szycia i do pisania i t. p. Najtańszy skład rowerów i przyborów do tychże: Siodełka od 4— do 12— K., Latarki od 5— do 18— K., Karbit w puszkach od 0-40 do 1— K., Dzwonki od 0-80 do 5— K., Trabki rowerowe od 2— do 15— K., Pompy od 1— do 10— K., Płaszczki od 7— do 16— K., Węże (szlauchy) od 3-50 do 16—, Pedaly od 5— do 10—, Śruby, konusy, klej w tubkach, szczotki do czyszczenia, oliwa, palniki, klucze francuskie i t. p. sprzedają jak najtaniej.

O liczne zlecenia upraszając, kreślę się z głębokim szacunkiem

Leonard Wanke
mechanik

Lwów, ul. Sykstuska 1. 26.

się użyć za narzędzie w rękę tych, których interesy narodowe są najczęściej z naszymi sprzeczne — młodzież nie uważa, aby w dzisiejszych warunkach strejk był możliwy i wszelkie próby przeprowadzenia strejku za pomocą gwałtu, spotkają się z jej strony ze stanowczym potępieniem i zostaną również gwałtem odparte“.

Socjalistyczne, syonistyczne i inne t. p. obozy chciały uchwałę przeszkodzić i z tego powodu planowano napad na wszechnicę krakowską.

Ruch budowlany we Lwowie. Od początku roku 1908 wydano 89 konsensów na budowanie nowych domów w mieście, 36 na użytkowanie nowozbudowanych; 25 na rozbiórkę starych zabudowań, oraz 4 na rekonstrukcję domów nadwątlonych.

Z teatru. Kazimierz Kamiński we Lwowie. Dyrekcji udało się na zakończenie sezonu, pozyskać znakomitego artystę na sześć występów w najlepszych jego kreacjach. Gościem swą rozpocznie Kamiński we środę dnia 17. czerwca przepyszną kreacją „hr. Waldhofs“ w komedii K. Karlweisa „Bogaty wujaszek“, następnie wystąpi w piątek dnia 19 czerwca w sztuce M. Gorkiego „Mieszczanie“, a sobotę 20 czerwca w komedii Aleks. Ostrowskiego „Łapownicy“.

Wiec w sprawie Politechniki warszawskiej. W sobotę wieczór o godz. 7. odbył się w sali Tow. pedagogicznego, wiec ogólny polskiej młodzieży akademickiej, w sprawie otwarcia szkół w Królestwie, a w szczególności Politechniki warszawskiej i na nim uchwalono następującą rezolucję:

Młodzież polska zgromadzona 13. czerwca 1908 na wiecu ogólno-akademickim we Lwowie wobec zamierzonego otwarcia uniwersytetu i politechniki rosyjskiej w Warszawie uchwała:

1) Przyłączyć się do najenergiczniejszego protestu ogółu młodzieży polskiej przeciw ponownym zakusom rządu rosyjskiego, skierowanym, ku wskrzeszeniu wyższych szkół rosyjskich w Królestwie, pozostających pod solidarnym bojkotem społeczeństwa i całej młodzieży polskiej;

2) stwierdzić, iż walka o szkolnictwo polskie w Królestwie jest akcją ogólnonarodową bez względu, na dzielące naród nasz kordony;

3) wyrazić gotowość młodzieży polskiej we Lwowie i odeprzeć czynnie i za każdą cenę wszelkie usiłowania zmierzające ku złamaniu bojkotu szkolnego w Królestwie.

Młodzież tak zwana postępową t. j. socjaliści i syoniści starali się przeszkadzać obradom, ale czując się w mniejszości, opuścili z protestem zgromadzenie, uchylając się od obrad. Była ich tak przeważna mniejszość, że to wcale obradom uszczerbku nie przyniosło.

Gdzie ci lwowscy „Ukraińcy“? Prasa ukraińska powtarza ciągle aż do uprzykszenia, że Lwów jest w jednej trzeciej części ukraińskim. Jak jednak ta „trzecia część“ wygląda, ilustruje najlepiej *Narodne Stowo*, pisząc:

„Na cel bardzo pożytecznego towarzystwa, „Zachoronka“, urządzono przedstawienie w „Sokole“. Ceny miejsc niskie, sala niewielka, pomieścić może około 200 ludzi. I myślałby kto, że znajdzie się ze 200 ukraińców we Lwowie, którzy byłiby w stanie nie codziennie, ale raz na tydzień tę salę wypełnić, ale gdzież tam! Prócz kilku rodzin z inteligencji i biednej warstwy, sala była do połowy pustą. Na drugi tydzień, w niedzielę, urządza znów to-

warzystwo „Siła“ festyn w ogrodzie „de Laus“ na Łyczakowie. Myślałby kto, że w ogrodzie nie było miejsca, gdzie sięść z powodu wielkiego ścisła. A jednak poszedł się Boże! Kilka rodzin z inteligencji, kilku akademików, a reszta sami biedni ludzie. Wróćmy jeszcze do przedstawień. Ukraińcy budują we Lwowie teatr. A dla kogo? „Sokół“ daje raz na tydzień przedstawienie. Na tych przedstawieniach bywa przeciętnie do 100 ludzi. Znaczy to, że w 1 roku może być na przedstawieniach 5000 ludzi, a dla takiej ilości ludzi nikt teatru nie buduje“.

Kradzież z włamaniem. Dnia 3. bm. o g. 3 rano weszło kilku drabów do mieszkania dr. A. Becka i splądrowało mieszkanie. Dostali się przez okno werandy wybiwszy poprzednio szybę. Dopiero, gdy weszli do jadalnego pokoju zbudziła się śpiąca w przyległym pokoju żona poszkodowanego i narobiła krzyku, co spłoszyło złodziei i zmusiło ich do ucieczki przez okno, które sobie otworzyli. W pośpiechu pozostawili swoje narzędzia złodziejskie. Szkoda wynosi około 400 k.

Lwów czy Kulików? Z drugiego piętra, kamienicy przy pl. Bernardyńskim l. 10, własności Sp. Stolarzy lwowskich, oblanie nieczystą wodą przechodzącą tamtędy jedną z pań z córkami. Widocznie zaczyna Lwów zbliżać się obyczajami do Kulikowa.

Kradzież szyldów. Na ul. Leona Sapiehy l. 19, skradziono ubiegłej nocy cztery szyldy z firmą Simon Oczeret.

Mały nożownik. Mieczysław Froń, syn dozorczy, z ul. Szpitalnej 35, ma lat nie wiele, bo coś cztery czy pięć, a już w nim obudzają się dzikie instynkta zbrodniarza. Onegdaj miał sprzeczkę z Emilem Zawadzkim, uczniem III kl. normalnej i pchnął go w trakcie jej dwukrotnie scyzorykiem w plecy. Rannego opatrzone.

Nagła śmierć. Na ul. Hetmańskiej l. 6 zaślabła jakaś kobieta o nazwisku na razie niewiadomem i nim stacya ratunkowa przybyła, wyzionęła ducha. Był to prawdopodobnie atak sercowy.

— **Z Krakowa.** Powstało tu nowe stowarzyszenie pod nazwą: „Ogólnego związku ekonomicznego urzędników, profesorów i nauczycieli“, w celu ochrony ich interesów materialnych i dążenia do poprawy stosunków ekonomicznych osób, należących do stowarzyszenia. Onegdaj odbyło się pierwsze ogólne zgromadzenie Związku. Po wyborze wydziału, rozwinęła się ożywiona dyskusja nad programem prac Związku. Pierwszą sprawą, którą zajmie się wybrany zarząd, jest sprawa zaopatrzenia członków Związku w tani opał. Omawiano wreszcie sprawę drożyzny mieszkań.

— **Krajowa szkoła tkacka w Krośnie.** Zarząd tej szkoły zawiadamia, że rozpoczęły się już zapisy uczniów na kurs nauki, zaczynający się 1. września. Warunki przyjęcia: ukończony 14 rok życia i ukończenie przynajmniej szkoły ludowej, lub odpowiednie temu wykształcenie. Nauka jest bezpłatna, a uczniowie ubodzy mogą uzyskać zasiłki na koszt utrzymania.

Książę Eulenburg, ma być — jak donoszą pisma berlińskie — uznanym za umysłowo chorego, a więc za niepoczytalnego. Jest to jedyny dla niego środek ratunku. Najznakomitsi psychiatrzy mają orzec, że książę składając przysięgę przed sądem, iż nigdy żadnych wykroczeń seksualnych nie popełnił — był w stanie zupełnej niepoczytalności, i że wogóle już długo przedtem był umysłowo chorym. Ma o tem świadczyć pewne maniactwo,

które u księcia (dopiero teraz!) zauważono, mianowicie manię zbierania starych podeszew i t. p. gałganów. Szczególniejszy też miał mieć pociąg do gromadzenia starych ogrodowych sztachet żelaznych, których w parku swoim na Liebenbergu zebrał ogromną kolekcję. Dziwnem jest tylko, że waryactwo Eulenburga dopiero teraz zauważono!

Oryginalny sposób walki z alkoholizmem w Rosyi. Komisya walki z alkoholizmem, wybrana przez Dumę, postanowiła na wniosek posła Czełyszewa usunąć z etykiet monopolowych herb państwowy. Nazwa „Kazionnoje wino“ będzie również usunięta. Zamiast tego komisya przyjęła tekst napisu na butelkach w następującej redakcyi: „Ludzie! Choćbyście kupili tę wódkę, wiedźcie, że pijecie truciznę, która was gubi. Wstrzymaj się, póki czas; drugiej butelki nie kupuj nigdy.“

Ministerstwo finansów“.

Nad napisem ma być umieszczona trupia główka. Ciekawe, czy Duma na to się zgodzi.

() **Nowa wyroki śmierci.** Pisma warszawskie donoszą: Sąd wojenny skazał na śmierć przez powieszenie sześć osób, mianowicie: Jana Łuczaka i Aleksandra Scyskę, skazanych już przed tygodniem za akty terrorystyczne na śmierć i ułaskawionych z zamianą kary na roboty ciężkie, oraz Wiktora Stempniewskiego i Ferdynanda Tyszkiewicza, wszystkich oskarżonych o udział w napadzie na sklep monopolowy w gubernii siedleckiej i o zranienie przy tem dwóch strażników. Charakterystycznym jest, że w wyroku sąd postanowił prosić generał-gubernatora o złagodzenie kary Łuczakowi, skazanemu na śmierć powtórnie. Oprócz tych skazał sąd wojenny na śmierć przez powieszenie Stefana Rzeszotowskiego i Lucyana Krzymowskiego, a dalej Edwarda Walewskiego na 8 lat i Michała Wohlgemutha (skazanego już raz na ciężkie roboty za napad na pocztę w Sokołowie) na 12 lat i 4 miesiące ciężkich robót. Wszyscy ci czterej oskarżeni byli o należenie do bojówki P. P. S. i o napad rabunkowy na pocztę w Łosicach. Sąd wojenny w Łodzi w ostatnim dniu kadencji, skazał na śmierć przez powieszenie Leona Kilańskiego, zasądanego za rozboje tego samego dnia na poprzedniej rozprawie na dożywotnie roboty, oraz Aleksandra Włosiańskiego, którego już poprzednio powieszono z wyroku sądu za inne przestępstwo. Obydwu tych bandytów skazał sąd za zbrodnie zabójstwa.

() **Z państwa dobrych obyczajów.** W Berlinie rozpoczął się sensacyjny proces przeciwko drowi filozofii Riedlowi, obwinionemu o uwiedzenie całego szeregu nieletnich dziewcząt. Riedel z dziewczátkami poniżej lat 16 nawiązywał rozmowę na ulicy, zreszczenie je wabił do swego pomieszkania, i tam częstował likierami i winem. Upojone dziewczęta stawały się łatwymi ofiarami jego chuci. Trwało to lata całe, a z pośród kilkudziesięciu ofiar dwie odebrały sobie życie z rozpacz. Riedel obwiniony jest równie o krzywoprzysięstwo. W pierwszym dniu rozprawy była jawność wykluczona.

() **Zatrucie przy bankiecie.** W wytwornym klubie automobilistów w Paryżu zdarzył się wypadek gromadnego zatrucia potrawą, wzbudzający sensację z tego powodu, że klub ów posiada bardzo dobrą kuchnię. We środę podczas bankietu podano tam kaczkę w sosie z krwi. Zaledwie ucztą dobiegła do końca, zachoro-

wała przeważna część biesiadników pośród objawów zatrucia, a nazajutrz jeden z nich umarł.

Rozwody we Francji. Wedle statystyki, ogłoszonej obecnie w francuskim *Correspondent*, wzrasta we Francji liczba rozwodów w sposób iście zastraszający. W roku 1885 uznano sądownie 2950 rozwodów. Już w roku 1900 było ich aż 7156, a w roku 1906 doszła ich liczba do 10.573. Ta sama statystyka szuka ponadto związku między wzrastającą liczbą rozwodów a liczbą nieślubnych dzieci we Francji. W tym celu podzielono Francję na departamenty o dwóch kategoriach. Pierwsza obejmuje 42 departamenty, w których rozwody są najczęstsze, t. j. w których na 100.000 mieszkańców przypada 62 rozwody, kiedy w drugiej kategorii, 45 departamentów liczącej, przypadają na tę samą liczbę mieszkańców tylko 4 rozwody. Otóż w pierwszym departamencie mamy na 100.000 mieszkańców przeciętnie 180 dzieci nieślubnych, kiedy w drugiej na tę samą liczbę tylko połowę, bo 95. Departament, do którego Paryż należy, trzyma prym co do liczby rozwodów, to też w tem mieście i największa liczba dzieci nieślubnych, bo aż 454 na 100.000 mieszkańców, t. j. 24 procent ogólnej liczby urodzeń. Smutna to ilustracja do objawiającej się u nas tendencji do „zreformowania“ prawa małżeńskiego w duchu „nowożytnym“.

O w obronie polskich uzdrowisk. Na zjeździe lekarskim w Ciechocinku uchwalono dwa następujące wnioski dr. Józefa Jaworskiego; 1) Zebrani w dn. 8. czerwca 1908 r. na 1-iej krajowej wystawie uzdrowej w Ciechocinku polscy lekarze i higieniści, stwierdzają, że przemysł zdrojowy polski, mimo trudnych warunków, wytrwale kroczy po drodze postępu i zasługuje na jak największe i najszersze poparcie ze strony całego społeczeństwa i wszystkich lekarzy naszych; 2) zebrani uchwalają, że powinien powstać Związek zdrojowisk i uzdrowisk krajowych, z przekształceniem się następnie na Związek zdrojowisk i uzdrowisk wogóle polskich, w celu popierania ich rozwoju i postępu i skutecznej obrony przed eksterminacyjną konkurencją miejscowości leczniczych zagranicznych.

O Podpalenie kościoła. W Berlinie usiłowano w drugi dzień Zielonych świąt puścić z dymem kościół katolicki św. Pawła i tylko wielkiej przytomności umysłu księdza, odprawiającego właśnie mszę św. zawdzięczać trzeba, że nie stało się wielkie nieszczęście. Podczas mszy św., około godz. 11:30, spostrzegł nagle jeden z gości, w znajdującej się naprzeciw restauracji, dym, unoszący się z dachu kościoła. Pobiegł natychmiast do kościoła i zakomunikował zakrystyanowi, że w kościele wybuchł prawdopodobnie pożar. Zakrystyan szepnął o tem księdzu przy ołtarzu, który przerwał zaraz mszę św. i obróciwszy się do wierznych, wezwał ich, aby się spokojnie roze-

szli. Zgromadzeni, nie przeczuwając właściwej przyczyny, mieli uczucie, że ksiądz zasłabł nagle i usłuchali wezwania. Tymczasem zajechało przed kościół kilka oddziałów straży ogniowej, której powiodło się pożar niezadługo ugasić. Stwierdzono, że dach kościoła podpalony był conajmniej w dziesięciu miejscach, ukośne szpary w dachu były oblane naftą, a pomiędzy szparami pozatykano palące świece stearynowe. Policja jest podobno na tropie zło-
czyńców.

(Tłumaczenie).

Obwieszczenie

dotyczące emisji banknotów 20-koronowych Banku austriacko-węgierskiego z daty 2. stycznia 1907 z powodu ściągnięcia z obiegu banknotów 20-koronowych z daty 31. marca 1900.

Dnia 22. czerwca 1908 rozpocznie Bank austriacko-węgierski w swych zakładach głównych w Wiedniu i w Budapeszcie, oraz we wszystkich filiach wydawanie banknotów 20-koronowych z daty 2. stycznia 1907.

Opis nowych banknotów podaliśmy w sobotnim numerze.

Będące obecnie w obiegu banknoty 20-koronowe z daty 31. marca 1900 wywołuje się i ściąga.

W myśl ust. 111 statutów bankowych wysokość obiegu banknotów 20-koronowych jest ograniczona; nałożony zatem na Bank austriacko-węgierski w myśl ust. 88 statutów bankowych obowiązek wymiany nie dotyczy emisji niniejszych banknotów.

Wydawanie banknotów 20-koronowych z daty 2. stycznia 1907 dokonywać się będzie w miarę ściągnięcia banknotów 20-koronowych z daty 31. marca 1900.

Rząd królestw i krajów reprezentowanych w Radzie państwa i rząd krajów korony węgierskiej w porozumieniu z radą jeneralną Banku austriacko-węgierskiego wydały w sprawie ściągnięcia z obiegu wywołanych banknotów 20-koronowych następujące postanowienia:

Będące obecnie w obiegu banknoty 20-koronowe z daty 31. marca 1900 muszą być przedłożone w zakładach głównych i filiach Banku austriacko-węgierskiego przy wypłatach lub do wymiany najdalej do dnia 30. czerwca 1910, gdy dzień 30. czerwca 1910, będzie ostatecznym terminem ściągnięcia z obiegu tych banknotów.

Po tym dniu przyjmować będą zakłady Banku austriacko-węgierskiego te wywołane banknoty jedynie tylko w drodze wymiany.

Po dniu 30. czerwca 1910 ustaje obowiązek Banku austriacko-węgierskiego wykupna, lub wymiany wywołanych ban-

knótów 20-koronowych z daty 31. marca 1900 (Ust. 89 statutów).

We Wiedniu, dnia 11. czerwca 1908.

Bank austriacko-węgierski.

Biliński

Gubernator.

Gutmann

Schmid

Jeneralny radca.

Zastępca jeneral. sekret.

„Intrygant“.

Warto mu poświęcić kilka słów „ciepłego“ wspomnienia.

A właściwie nie jemu osobiście, bo on zdobywszy własnonożnie najbardziej honorową, no i — najpopłatniejszą nagrodę toru wiedeńskiego, jest zadowolony, że może przez pewien czas stać spokojnie w stajni, nie gnębiony ani rannymi galopami, ani masażem specjalistów, ani oględzinami weterynarzy, ani niczem takim, coby mogło zmącić zasłużony wypoczynek „dygnitarza“.

Bo „Intrygant“ jest dziś naprawdę dygnitarzem. Co więcej: dla wielu naszych polityków domorosłych, zwycięstwo tego polskiego konia w turnieju międzynarodowym stanowi pewne posunięcie na szachownicy rozwiązania kwestyi polskiej. „To — panie dzieju — dowodził pewien cukierkiany pożeracz gazet — zwróci na nas uwagę Europy. Całej Europy! Przecież „Intrygant“ pobił najlepsze konie austriackie, a zwłaszcza — niemieckie. Muszą się z nami liczyć, bo widzą, że nas tak znów łatwo nie można zjeść w kaszy. To prawda, że gnębią nas Prusacy na polu przemysłu i handlu, że wywłaszczają z ziemi braci naszych w Poznańskiem, że zapuszczają coraz szersze zagony w Królestwie, ale i my przecież nie patrzymy na to wszystko z założonemi rękami, nie poddajemy się biernie inwazyi, walczymy i — zwyciężamy.

— Sądzi pan — wołał, upajając się własną wymową — że taki tryumf polskiej stajni w Wiedniu, to mała rzecz? Nie, panie, jest to rzecz wielka, dowodząca czarno na białem, że nas mogą bić w przemyśle i handlu, mogą nam bruździć w naszych dążeniach politycznych i kulturalnych, my jednak wszelkie stąd płynące straty materialne i moralne potrafimy odbić sobie na innych polach. „Intrygant“ zdobył 100.000 koron nagrody, właściciel, stawiając na swego konia, wygrał podobno przeszło 800.000 koron w totalizatorze. Tym sposobem około miliona obcych pieniędzy wpłynęło do kraju. To, panie, jak w naszych ciężkich warunkach, jest rzeczą nie do pogardzenia, tem bardziej, że i sława imienia polskiego utrwała się po świecie.

— Tak, tak — potaknęli sąsiedzi.

— Moi panowie — wtrąciłem swoje trzy grosze — „Intrygant“ wygrał około miliona, co istotnie nie jest do pogardze-

Spółka Stolarzy Lwowskich

ZAŁOŻONA W ROKU 1854.

TELEFON Nr. 566.

LWÓW, pl. BERNARDYNSKI 17

Poleca wielki wybór kompletnie urządzonych pokoi sypialnych, jadalnych, salonów, pokoi męskich we wszystkich stylach, meble olchowe i urządzenia kuchenne wyrobu krajowego. Utrzymuje również na składzie meble gięte i żelazne z pierwszorzędnych fabryk. Wszelkie zlecenia w zakresie stolarstwa i tapicerstwa wchodzące wykonuje jak najstaranniej i najtaniej.

W. ADAMSKI

Lwów Hotel Żorża

poleca świeżo otrzymane
w wielkim wyborze

Materye na meble - Dywany - Portyery - Firanki - Chodniki - Kapy - Serwety itp. oraz kolosalny skład Tapet i dekoracyi.

nia, ale tylko biorąc rzecz ze stanowiska właściciela tego konia. Czy zyska co na tem społeczeństwo? Rzecz wątpliwa. Oto już kilka dni upłynęło od rozegrania „derby“ w Wiedniu, a żadne z pism nie podało dotąd wiadomości, że z owej znacznej nagrody odrzucono drobny choćby odsetek na jakiś cel użyteczności publicznej. Zresztą ów wygrany milion jest zaledwie $\frac{1}{3}$ częścią przegranej, jaką się popisał parę lat temu inny magnat polski w wiedeńskim klubie panów. Ażeby więc wyrównać straty, należałoby, aby konie polskie zabrały w Wiedniu wszystkie znaczniejsze nagrody w ciągu paru sezonów, nie mówiąc już o wyrównywaniu strat, jakie powoduje samo choćby — Monaco, ze swoją jaskinią gry.

Politycy kawiarniani nie znaleźli na to argumentu...

Największe dyamenty.

(Do ryciny).

Największymi dyamentami, a zarazem najdroższymi kamieniami na świecie są przedstawione na naszej rycinie. Pierwszy u góry na lewo, wykopany w Afryce południowej, obok Johannesburga. Waży prawie 620 gramów. Wartość jego w stanie nieszlifowanym oceniono na 12 milionów koron. Drugi w środku nieszlifowany, a u góry na prawo oszlifowany nosi miano „Gwiazdy południa“.

Znaleziony był w Brazylii. Należy do księcia indyjskiego, a waży 25 i pół grama. U dołu na lewo oszlifowany „Eksceleńtor“, waży około 200 gramów. Drugi od góry z oszlifowanych nazywa się „Kohinnor“. Należy do najpiękniejszych w świecie. Waży 22 gramów, a należy do angielskiego skarbcza królewskiego. Ostatni oszlifowany nazywa się „Wielki mogul“. Należy do szacha perskiego.

Nowe Herculanium.

Nie ma może miasta, któreby położeniem swoim i stosunkami tak było zbliżone do Herculanium, jak Lwów. Położony w dolinie, nad którą sterczy smutny szczyt Wezuwiusza — Wysokiego Zamku, prażony nielitościwymi promieniami słońca ginie pod strumieniami lawy-prochu, która go coraz głębiej pogrzebuje. Bo takiego go coraz głębiej pogrzebuje. Bo takiego go chyba prochu jak we Lwowie nie ma na całym świecie. Starłe kopytami koni kamienie, lotne piaski okolicznych gruntów, pył zbierany z ulic i wysypywany tuż za miastem, aby mu zaoszczędzić dłuższego lotu, składają się na całość pod którym zamiera stolica kraju.

Jeśli Pekin słynie z żółtego pyłu, to Lwów z szarego, który go całkiem pokrywa. Szare są dachy, szare są ściany, szare drzewa, ławki, trawniki, kwiaty, chodniki, ludzie, zwierzęta i wszystko co się w obrębie martwego miasta znajduje.

Szarzyna ta przenika wszystko i wszystkich, widać ją na posiedzeniach rady miejskiej, w szkołach i biurach, klubach i lokalach publicznych, w ustach i mózgach tych, którzy nad czystością miasta czuwać powinni. I nie Lwów się zapada, ale jest zasypywany i przyjdzie może czas, w którym ludzie mogą siłą poczną nad wynalezieniem statku podziemnego, którymby w prochu żeglować się dało. Dlatego też — nim geniusz ludzki zdobędzie się na podobny wynalazek — zwracamy się do Cię Świetny Magistracie z prośbą, abys raczył łaskawie wglądać w zabiegi twoich zamiataczy,

którzy rozpylając miotłą nagromadzony kurz, starają się wszelkimi sposobami przyspieszyć nieszczęsną godzinę konania.

Jeśli ci, Świetny Magistracie, pył ten tak drogim, polej go wodą i tak spreparowany zasusz w pamiętniku, naś zaś zwolni z obowiązku przymusowych tykaczy-konserwatorów twoich zabytków.

TELEGRAMY „Gońca Polskiego“.

Nowy rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Kraków. W sobotę w południe odbył się wybór rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego na rok 1908/9. Na 14 głosujących otrzymał wszystkie głosy prof. dr. Bolesław Ulanowski, który jednak wyboru nie przyjął podając ważne ku temu powody; między innymi brak czasu i obowiązki generalnego sekretarza Akademii Umiejętności. Po przyjęciu rezygnacji do wiadomości przystąpiono do ponownego wyboru. Wybrany został jednogłośnie rektorem dr. Franciszek Ksawery Fierich, profesor wydziału prawniczego.

Wybuch ropy.

Drohobycz. W sobotę rano nastąpił niebywały dotąd wybuch ropy w kopalni „Ol City“ firmy Braun i Bergman w Tustanowicach. Produkcya wynosi przynajmniej od 80 do 100 cysterń. W promieniu 80 metrów od wieży wybuch roznosi ropę. W kotłowni i kuźni wstrzymano pracę. Dwie tłocznie pracują bezustannie. Trzecia w montowaniu. Pomimo tego nie można wszystkiej ropy odłoczyć.

W kopalni „Annen“ w Tustanowicach po przeczyszczeniu rury koronką wzmożyły się nagłe gazy i produkcja podskoczyła sama z siebie na 40—50 cysterń.

Namiestnik Galicji we Wiedniu.

Wiedeń. Wczoraj o godz. pół do 9 rano przybył tu namiestnik dr. Bobrzyński towarzyszy mu komisarz powiatowy z prezydium namiestnictwa dr. Wróblewski.

Wekerle we Wiedniu.

Wiedeń. Prezydent ministrów Wekerle przybył tu wczoraj rano i był o godz. 11. na posłuchaniu u cesarza, potem konferował z bar. Beckiem, drem Korytowskim bar. Aehrenthalem; popołudniu powrócił do Pesztu.

Włosi przeciw sobie.

Wiedeń. Onegdaj wieczór i wczoraj w południe przyszło do starć między członkami tryesteńskiej „lega patriotica“, którzy brali udział w pochodzie, a włoskimi studentami. Po obu stronach odniosło kilka osób pokaleczenia 4 osoby aresztowano.

Rada państwa.

Wiedeń. Na sobotnim posiedzeniu Rady państwa p. Dniestrzański nawiązując do mowy prezydenta ministrów, br. Becka, wywodził, że wynikiem tej mowy było uznanie kwestyi ruskiej. Dalej oświadczył, że Rusini dopóty będą podnosić swą sprawę w parlamencie, dopóki nie uzyskają zupełnego równouprawnienia. W sprawie uniwersytetu ruskiego, żądał od Polaków, by pomagali Rusinom w staraniach o samodzielny uniwersytet, którego siedzibą może być Lwów jedynie, bo póki nie nastąpi utworzenie odrębnego uniwersytetu ruskiego, Rusini nie zrzekną się swych (?) praw do uniwersytetu lwowskiego.

Sejm węgierski.

Budapeszt. Onegdaj na posiedzeniu Sejmu węgierskiego p. Hody z partji niezawisłości interpelował prezydenta ministrów z powodu mowy bar. Becka w par-

lamencie austriackim, w której powiedział że przynależność Dalmacyi do Austrii jest w sposób konstytucyjny zagwarantowana. Interpelant uważa to za sprzeczne z węgierskim prawem państwowem, według którego Dalmacya należy do Królestwa Chorwacyi. Prezydent ministrów Wekerle oświadczył, że nie może na miejscu odpowiedzieć, nie przeczytawszy wprzód protokołu posiedzenia austriackiej Izby posłów.

Łatanie pruskiego honoru.

Berlin. Ces. Wilhelm zatwierdził wyrok sądu honorowego odbierający szarżę oficerską hr. Hohenauowi.

Frankfurt. Frankfurter Zig. donosi, że cesarz Wilhelm wydał bardzo ostry okólnik do armii w sprawie tępienia homoseksualizmu w szeregach armii.

Aresztowania w Królestwie.

Sosnowiec. Onegdaj aresztowano 14 osób, w tem pewnego studenta i jakąś dentystkę, za agitację rewolucyjną. Przewieziono ich do Piotrkowa. W mieszkaniu dentystki znaleziono broń i pisma rewolucyjne.

Rozruchy w Persyi.

Berlin. Szach onegdaj wystosował pismo, wzywające posłów do ustąpienia z parlamentu, tudzież aby również i tłum uzbrojonych opozycjonistów ustąpił z placu przed parlamentem. Tłum na to wezwanie ustąpił, ale na drugie żądanie szacha, aby wydać 8 głównych spiskowców a wśród nich kilku deputowanych, dał wprost odpowiedź odmowną.

Londyn. Do Timesa donoszą z Teheranu, iż tysiące uzbrojonych ludzi urządziło demonstrację przed parlamentem. Kozacy przywieźli ultimatum szacha, w którym ten żąda, aby parlament w ciągu 2 godzin postarał się o rozprósenie tych grup, inaczej szach użyje siły. Parlament spełnił to żądanie.

Urmia. W ubiegłym tygodniu spłądowano 28 miejscowości, w tem 15 chrześcijańskich. Rosyjski konsulat przepelniony jest zbiegami z tych miejscowości

Nadesłano.

Po pięćdziesiąt groszy za jeden wiersz petitowy
Za rubrykę tę Redakcyja nie bierze odpowiedzialności.

Zakład dentystyczny i techniczno-dentystyczny

Dr. Fr. Fruchtman

odnowiony i rozszerzony znajduje się obecnie we LWOWIE, przy ul. Sykstuskiej 15,
II. p. Dom Secesyjny.

ADWOKAT KRAJOWY

Dr. MARYAN JURKIEWICZ

otworzył kancelaryę

w Kołomyi przy ul. Jagiellońskiej niższej l. 47.

Biała Czekolada

Pralinowa

dotychczas u nas nie wyrabiana jest do nabycia na wagę i tabliczki, tylko w sklepie
Fabryki Cukrów

-Jana Höflingera-

Obronica w sprawach karnych, Radca Sądu

Maxymowicz 420
mieszka ulica Krasickich 8.

